

[Domov](#) > ... > [Vaše Pravice](#) > [Žrtve Kaznivih Dejanj](#) > [Pravice Žrtev – Po Državah](#) > 2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem

2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem

Kako lahko prijavim kaznivo dejanje?

Če ste žrtev kaznivega dejanja, ga lahko prijavite na kateri koli policijski postaji ali pri državnem tožilcu.

Prijavo lahko vložite ustno ali pisno, pri čemer je potreben vaš podpis. Prijavo lahko vloži tudi tretja oseba. Čeprav ni obvezno, je priporočljivo, da v prijavi navedete svoje zadevne osebne podatke, tudi naslov, na katerem je mogoče z vami navezati stik, in osebne podatke tretje osebe, ki je prijavila kaznivo dejanje.

Poleg tega je priporočljivo, da predložite kakršne koli dokaze in informacije, ki jih mogoče imate o osumljencu. To bo olajšalo preiskavo.

Policija evidentira informacije, ki ste jih predložili, tako da izpolni uradni obrazec (običajno računalniško podprt). Od tega trenutka je vaša prijava kaznivega dejanja del spisa.

Kaznivo dejanje lahko prijavite na kateri koli policijski postaji ali neposredno pri državnem tožilcu.

Prijavo lahko vložite v nemškem jeziku ali v enem od uradnih regionalnih jezikov.

Če vaše znanje nemškega ali drugega uradnega jezika ni zadostno, imate pravico do pomoči tolmača.

Pri nekaterih kaznivih dejanjih (npr. nasilnih kaznivih dejanjih ali kaznivih dejanjih zoper spolno nedotakljivost) imate ob prijavi kaznivega dejanja pravico do pomoči organizacije za podporo žrtvam.

Za prijavo kaznivega dejanja ni posebnega roka. Vendar lahko policija, državni tožilec ali sodišče po določenem zakonsko predpisanem časovnem obdobju zavrne proučitev zadeve. To časovno obdobje se razlikuje glede na vrsto zadevnega kaznivega dejanja (zastaralni roki).

Organi morajo začeti preiskavo, ko so obveščeni o domnevem kaznivem dejanju (izjema: kazniva dejanja, ki so predmet zasebnega kazenskega pregona).

Kako lahko ugotovim, v kateri fazi je moja zadeva?

Po prijavi kaznivega dejanja boste prejeli pisno potrdilo o prijavi, ki bo vključevalo referenčno številko. Če pozneje navežete stik s pristojno policijsko postajo in navedete to referenčno številko, lahko govorite s policistom, odgovornim za vašo zadevo.

Če vložite pisno prijavo na policiji ali pri državnem tožilcu, jih morate vprašati o referenčni številki. Organizacije za podporo žrtvam vam bodo pomagale ugotoviti pravilno referenčno številko.

Kot žrtev kaznivega dejanja imate pravico do vpogleda v spise. Dostop se vam lahko zavrne ali prepove le, če bi vpogled v spise lahko ogrozil preiskavo ali vplival na vaše pričanje.

Državno tožilstvo vas bo obveščalo o pomembnih dogodkih med postopkom. Obveščeni boste na primer, če se bodo organi odločili, da ne bodo nadaljevali kazenskega pregona ali da bodo ustavili preiskavo, ali če proučujejo možnost, da bi namesto običajnega kazenskega postopka sprejeli druge ukrepe.

Ali sem upravičen do pravne pomoči (med preiskavo ali glavno obravnavo)? Pod katerimi pogoji?

Pri odnosih z organi kazenskega pregona vas lahko podpira in zastopa odvetnik, član organizacije za podporo žrtvam ali druga ustrežna oseba.

Če imate pravico do pravne podpore, vam bodo odvetniki v sodelovanju s specializirano organizacijo za podporo žrtvam brezplačno pomagali pri uveljavljanju vaših pravic med postopkom. Na voljo je tudi psihosocialna in pravna pomoč:

- za osebe, ki so mogoče bile izpostavljene nasilju ali nevarni grožnji zaradi naklepnega kaznivega dejanja, katerih spolna nedotakljivost ali samoodločba je bila mogoče kršena ali katerih osebna odvisnost je bila mogoče izkoriščena s storitvijo zadevnega kaznivega dejanja;
- če ste ožji sorodnik osebe, ki je morda umrla zaradi kaznivega dejanja, ali če ste sorodnik in ste bili priča kaznivemu dejanju;
- za žrtve terorističnih kaznivih dejanj;
- za žrtve tipičnega kaznivega dejanja sovražnega govora na spletu. To vključuje zalezovanje, nenehno nadlegovanje z uporabo telekomunikacij ali informacijskega sistema („kibernetsko trpinčenje“) in napeljevanje. Vključuje tudi kazniva dejanja, kot so obrekovanje, obtožbe o kaznivem dejanju, ki so bila že zavrnjena kot neutemeljena, žalitve in blatenje, kadar obstajajo določeni razlogi za domnevo, da je bilo dejanje storjeno z uporabo telekomunikacij ali informacijskega sistema;
- za mladoletnike, ki so bili priče nasilnim dejanjem v svojem družbenem krogu (nasilje v družini, nasilje nad otroki).

Pomoč mora biti nujna za zaščito pravic žrtve, zagotovi pa jo organizacija za podporo žrtvam. Žrtvam kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, ki še niso dopolnile 14 let, se v vsakem primeru zagotovi psihosocialna pomoč.

Če nimate pravice do pomoči služb za podporo žrtvam in v postopku sodelujete kot civilni tožnik, lahko pri sodišču vložite prošnjo za brezplačno pravno pomoč. Če sodišče odloči, da je pravno zastopanje nujno (zlasti da bi se preprečil poznejši tožbeni zahtevek), in s svojimi prihodki ne morete kriti stroškov pravnega zastopnika, ne da bi ogrozili svoje preživetje, bo vaša prošnja odobrena.

Ali lahko zahtevam povračilo stroškov (za udeležbo v preiskavi/na glavni obravnavi)? Kakšni so pogoji?

Stroški prevoza do državnega tožilstva, sodišča ali kraja naroka vam bodo povrnjeni in prejeli boste nadomestilo za izgubljeni čas, če ste zaradi tega utrpeli finančno izgubo. Če ste priča ter morate prenočiti in zajtrkovati, kositi ali večerjati na določenem kraju, vam bodo stroški nastanitve povrnjeni do določenega zneska. Zahtevek za to plačilo morate vložiti v 14 dneh.

Ali se lahko pritožim, če je moja zadeva zaključena še pred začetkom sodnega postopka?

Če državni tožilec ustavi postopek, morate biti o tem obveščeni. V 14 dneh od prejema obvestila lahko od državnega tožilca zahtevate, da pojasni svojo odločitev. Lahko tudi vložite zahtevek za nadaljevanje postopka, če:

- je bil zakon kršen ali nepravilno uporabljen;
- obstajajo resni pomisleki glede resničnosti dejstev, na katerih temelji odločitev o ustavitvi postopka, ali
- so na voljo nova dejstva ali dokazi, ki utemeljujejo nadaljevanje.

Zahtevek morate vložiti v 14 dneh od prejema obvestila o odločitvi državnega tožilca, da bo ustavil postopek, ali o razlogih za tako ustavitve postopka. Če v navedenem obdobju ne prejmete teh informacij, se rok podaljša na tri mesece od sprejetja odločitve. Zahtevek za nadaljevanje postopka je treba nasloviti na državnega tožilca.

Če državni tožilec meni, da je zahtevek dobro utemeljen, bo nadaljeval postopek. Če se ne strinja z zahtevkom, mora napisati odgovor in ga skupaj s spisom predložiti sodišču, ki bo sprejelo odločitev o vašem zahtevku. Če sodišče odobri zahtevek, mora državni tožilec nadaljevati postopek. V nasprotnem primeru je zahtevek zavrnjen.

Če se državni tožilec odloči, da bo namesto običajnega kazenskega postopka sprejel druge ukrepe, se zoper to odločitev ne morete pritožiti.

Če ste vložili tožbo in državni tožilec zatem zaključi zadevo, imate v določenih okoliščinah pravico, da nadaljujete tožbo v vlogi subsidiarnega tožilca. V tem primeru v postopku že sodelujete kot civilni tožnik. Status subsidiarnega tožilca potem pridobite z izjavo, da boste nadaljevali tožbo.

Ali sem lahko vključen v glavno obravnavo?

Kot žrtev imate pravico do sodelovanja v glavni obravnavi. Na sodišče boste povabljeni le, če bo potrebno vaše pričanje. Žrtev se mora na povabilo sodišča odzvati le, če je povabljen kot priča.

Če boste uporabljali storitve za pomoč žrtvam, bo organizacija za podporo žrtvam, ki opravlja te storitve, obveščena o datumih narokov.

Če ste pričali v okviru navzkrižnega zaslišanja med preiskavo, boste o datumu glavne obravnave obveščeni le, če ste tako zahtevali. Če ste civilni tožnik, subsidiarni tožilec ali zasebni tožilec, boste ustrezno obveščeni o določenih datumih narokov. Ne glede na to, ali je glavna obravnavna javna, imate kot žrtev pravico, da se je udeležite in da vas spremlja oseba, ki ji zaupate – odvetnik, član organizacije za podporo žrtvam ali druga oseba. Pravico imate do predložitve vprašanj toženi stranki, pričam in izvedencem ter do uveljavljanja svoje pravice do nadomestila.

Če ste civilni tožnik, se vam naroka ni treba udeležiti. Če ste zasebni tožilec in se naroka ne udeležite, bo sodišče neizpodbitno domnevalo, da vas obsodba ne zanima več, in bo zadevo zaključilo.

Če ne govorite nemškega jezika (ali drugega uradnega jezika), imate na naroku pravico do brezplačnega tolmačenja.

Kakšen je moj uradni položaj v sodnem postopku? Na primer, ali sem lahko oziroma ali lahko izberem, da sem: žrtev, priča, civilna stranka ali zasebni tožilec?

Žrtev ste, če izpolnujete ustrezne zakonske zahteve. Status žrtve imajo naslednje osebe:

- osebe, ki so mogoče bile izpostavljene nasilju ali nevarni grožnji zaradi naklepne kaznivega dejanja, katerih spolna nedotakljivost ali samoodločba je bila mogoče kršena ali katerih osebna odvisnost je bila mogoče izkoriščena s storitvijo zadevnega kaznivega dejanja;
- zakonec, registrirani partner, življenjski partner, ožji sorodniki, brat ali sestra in drugi vzdrževani družinski člani osebe, ki je mogoče umrla zaradi kaznivega dejanja, ali drugi sorodniki, ki so bili priča kaznivemu dejanju, in
- katera koli druga oseba, ki je utrpela škodo zaradi kaznivega dejanja ali katere pravni interesi, kot so zaščiteni s kazenskim pravom, so bili mogoče kako drugače ogroženi.

Priča ste, če ste predložili pripombe v zvezi s kazenskim postopkom. To med preiskavo določita policija in državni tožilec. Med glavno obravnavo sprejme to odločitev sodišče.

O sodelovanju v kazenskem postopku kot civilni tožnik se odločite sami.

Prav tako se sami odločite, ali želite nadaljevati postopek v vlogi subsidiarnega tožilca, kadar je obtožba umaknjena.

Kakšne so moje pravice in obveznosti v tej vlogi?

Vsi organi morajo med postopkom spoštovati vaše osebno dostojanstvo kot žrtve in vaš interes, da se zaščiti vaša zasebnost. Ustrezno morajo upoštevati vaše pravice, interese in posebne potrebe glede zaščite. Vse žrtve je treba čim prej obvestiti o njihovih pravicah ter možnosti, da prejmejo pomoč in nadomestilo.

Na zahtevo vam mora biti izdano potrdilo o vaši prijavi kaznivega dejanja.

Vsaka žrtev ima pravico do zastopanja in svetovanja. To lahko zagotovi odvetnik, organizacija za podporo žrtvam ali drug ustrezen zastopnik. Če imate pravico do pomoči služb za podporo žrtvam, vas bo oseba, ki vam zagotavlja pravno podporo, zastopala v postopku.

Če ne izpolnujete pogojev za upravičenost do pravne podpore, vendar želite, da bi vas kot civilnega tožnika zastopal odvetnik, lahko pod določenimi pogoji zaprosite za pravno pomoč.

Kot priča ste razrešeni obveznosti pričanja, če bi s tem obremenili sorodnika. Te pravice nimate, če ste odrasla oseba in v okviru kazenskega postopka zahtevate nadomestilo kot civilni tožnik.

Odgovor na posamezna vprašanja lahko zavrnete:

- če bi bil odgovor ponižujoč ali bi vas ali vašega družinskega člana izpostavil tveganju neposredne in večje finančne izgube;
- če bi se odgovor nanašal na vaše najbolj osebno življenje ali najbolj osebno življenje druge osebe;
- če menite, da so vprašanja v zvezi s podrobnostmi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost nerazumna.

Vendar boste mogoče morali nanje odgovoriti, če je vaše pričanje zlasti pomembno za predmet postopka.

Če so na zaslišanju navzoče druge osebe, vam mora biti zagotovljeno varstvo vaših osebnih podatkov. Ni vam treba razkriti domačega naslova. Namesto tega lahko navedete drug naslov, na katerem ste na voljo organom.

Pravico imate do vpogleda v spise, če zadevajo vaše interese. Ob plačilu takse lahko zahtevate tudi kopijo spisa. Če vam je bila odobrena pravna pomoč ali če so kopije, ki jih zahtevate, ugotovitve in mnenja izvedencev, javnih organov, služb in institucij, se kopije zagotovijo brezplačno.

Če je storilec odpuščen iz pridržanja ali pripora, morate o tem biti obveščeni, če ste bili zaradi naklepne kaznivega dejanja izpostavljeni nasilju ali nevarni grožnji, če je bila kršena vaša spolna nedotakljivost ali samoodločba, če je bila s takim kaznivim dejanjem izkoriščena vaša osebna odvisnost ali če ste ranljiva žrtev. Če ste žrtev druge vrste kaznivega dejanja, morate predložiti zahtevo, da želite biti obveščeni o odpustu storilca.

Državni tožilec vas mora obvestiti o ukinitvi in nadaljevanju postopka ter o kakršni koli ukinitvi preiskave. Če proučuje možnost, da bi namesto običajnega kazenskega postopka sprejel druge ukrepe, vam mora predložiti celovite informacije o vaših pravicah. V nekaterih okoliščinah lahko zaprosite za nadaljevanje postopka, če ga je državni tožilec ukinit.

Če vaše znanje nemškega jezika ni zadostno ali ste gluhi ali nemi, imate pravico do pomoči prevajalca/tolmača. Pravico imate tudi, da se udeležite navzkrižnih zaslišanj, poustvarjanj dogodka in glavne obravnave, med katerimi lahko postavite vprašanja in predložite vloge.

Ali lahko med glavno obravnavo dam izjavo ali predlagam dokaze? Pod katerimi pogoji?

Kot žrtev imate pravico, da podate izjave v okviru svojega pričanja ali drugega sodelovanja pri zaslišanju ali na naroku. Izjavite lahko na primer, da se v postopek vključujete kot civilni tožnik in želite prejeti nadomestilo. Prav tako imate pravico postavljati vprašanja obdolžencu, pričam in izvedencem.

Upravičeni ste do predložitve dokazov, če ste povabljeni na zaslihanje ali narok.

Če ste tudi priča, se morate odzvati na vsako prejeto vabilo ter predložiti resnične in popolne informacije.

Katere informacije bom prejel med glavno obravnavo?

Med glavno obravnavo boste na začetku vašega zaslišanja seznanjeni s svojimi pravicami.

Sami se odločite, ali želite sodelovati na glavni obravnavi.

Odločitev je izrečena ob koncu obravnave. Če želite izvedeti vsebino odločitve, lahko počakate do konca obravnave

ali preberete sodni spis.

Če ste se v postopek vključili kot civilni tožnik, mora sodišče v svojo odločitev vključiti tudi sklep o vašem zahtevku. Če sklene, da boste prejeli nadomestilo, se sklep obravnava kot nalog za izvedbo v skladu s civilnim pravom, zvezno vlado pa lahko zaprosite za predujem za nadomestilo. Vendar je to mogoče le, če obsojenec ni zmožen takoj izvesti plačila, ker prestaja (zaporno) kazen.

Sodišče lahko tudi odredi, da je treba premoženje, ki pripada žrtvi in je v posesti obdolženca, vrniti žrtvi.

Ali bom lahko dostopal do sodnih spisov?

Imate pravico do vpogleda v spise. Dostop se vam lahko zavrne ali prepove le, če bi vpogled v spise lahko ogrozil preiskavo ali vplival na vaše pričanje.

■ Zadnja posodobitev: 02/07/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.